

Vapaa-aikalautakunnan vuosisuunnitelma 2023

Vapaa-aikalautakunta 7.3.2023

Vapaa-aikalautakunta 11.4.2023

Vapaa-aikalautakunta 7.3.2023

Uudelleen
syntynyt

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	RAUTAINEN KOTIKAUPUNKI -KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025	2
	2.1. Vapaa-aikalautakunnan strategiset tavoitteet	4
3	VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VUODEN 2023 MÄÄRÄRAHOJEN KOHDENNUKSET	11
	4.1 Vapaa-aikatoimen hallinto.....	12
	4.2 Työväenopisto.....	15
	4.3 Kirjastopalvelut.....	17
	4.4 Museopalvelut.....	18
	4.5 Kulttuuripalvelut	20
	4.6 Nuorisopalvelut	22
	4.7 Liikuntapalvelut	26
4	VAPAA-AIKATOIMEN KEHITYSHANKKEET	28
5	INVESTOINTIOSA	30

1 JOHDANTO

Tämä vapaa-aikalautakunnan vuosisuunnitelma on kaupunginvaltuuston hyväksymän (KV 12.12.2022) talousarvion toimeenpanon yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen linjaus vapaa-aikalautakunnan alaisista toiminnan, kehittämisen ja investointien määrärahoista.

Vuosisuunnitelmassa esitetään valtuuston talousarvion määrärahojen kohdennukset tarkemmalle tasolle. Investointien osalta kuvataan tarkemmin vuoden 2023 aikana toteutettavat investointihankkeet. Lisäksi tässä vuosisuunnitelmassa esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kehittämisen painopisteet sekä kehittämishankkeet.

Karkkilan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden kaupunkistrategian *Rautainen kotikaupunki* kokouksessaan 20.12.2021. Kaupunkistrategia on luonteeltaan vahvasti koko kaupungin yhteinen muutosohjelma, joka ohjaa kaupungin toimintaa käynnissä olevan valtuustokauden ajan vuoteen 2025 saakka. Tässä vuosisuunnitelmassa esitetään myös kaupunkistrategiaan perustuvat valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan osalta. Strategiset tavoitteet ja vuoden 2023 sitovat toiminnalliset tavoitteet on hyväksytty valtuustossa 12.12.2022.

Vuosisuunnitelman toteutumista seurataan vapaa-aikalautakunnassa talousraporteilla sekä neljä kertaa vuodessa laajemmilla sekä toiminnan että talouden seurannan osavuosisikatsauksilla sekä tilinpäätöksellä.

2 RAUTAINEN KOTIKAUPUNKI -KAUPUNKISTRATEGIA 2022-2025

Karkkilan kaupunginvaltuusto hyväksyi Karkkilan uuden kaupunkistrategian *Rautainen kotikaupunki* vuosille 2022–2025 kokouksessaan 20.12.2021. Kaupunkistrategiassa on linjattu Karkkilan kaupungin toiminnan tahtotila eli visio, toimintaa ohjaavat yhteiset tavoitearvot, yhteiset muutosteemat sekä niitä toteuttavat toimenpiteet ja toimenpiteiden arviointimittarit. Uusi kaupunkistrategia on vahvasti luonteeltaan muutosohjelma.

Alla on kuva Karkkilan kaupungin strategisten dokumenttien kokonaisuudesta, mikä uudistettiin uuden kaupunkistrategian yhteydessä.

Karkkilan kaupunkistrategiassa on kolme yhteistä muutosteemaa sekä niille asetetut kahdeksan tavoitetta. Tavoitteille on asetettu strategiassa myös onnistumisen mittarit. Strategiset tavoitteet esitellään tässä vuosisuunnitelmassa vuoden 2023 tavoitteiden eteen tehtävinä toimenpiteinä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty Rautainen kotikaupunki -kaupunkistrategian muutosteemat ja niiden tavoitteet sekä tavoitteiden toteutumista mittaavat onnistumisen mittarit strategiakaudelle 2023-2025.

Kasvun ja elinvoiman edistäminen

TAVOITE 1. Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki

TAVOITE 2. Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki

TAVOITE 3. Karkkila on kestävän kehityksen kotikaupunki

Mittari

1.1 Asukasmäärän kehitys

1.2. Yritysten määrän kehitys

1.3. Matkailijamäärän kehitys

2.1. Eri tasoisen koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys

2.2. Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys

2.3. Kulttuuritarjonnan kehitys ja kulttuuritapahtumien kävijämäärien kehitys

3.1. Kestävän kehityksen indikaattorien kehitys (SDG-mittaristo)

3.2. Sijoittuminen kestävän kehityksen kuntavertailussa

HYVINVOINNIN VAHVISTAMINEN

TAVOITE 4. Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki

TAVOITE 5. Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki

TAVOITE 6. Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki

Mittarit

4.1. Hyvinvoinnin kehitys (hyvinvointiraportti, kouluterveyskysely)

4.2. Vaikuttajatoimielinten toiminta ja muun osallisuuden kehitys (aloitemäärät, osallistamismäärät, yhteistyöhankkeiden määrät)

5.1. Asukastyytyväisyyskyselyn tulosten kehitys

5.2. Kaupungin palveluiden asiakastyytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa

6.1. Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärien kehitys

JATKUVUUDEN JA TOIMINTAKYVYN TURVAAMINEN

TAVOITE 7. Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki

TAVOITE 8. Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnan

Mittarit

7.1. Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys

7.2. Kaupunkiorganisaation työhyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteet

7.3. Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys

8.1. Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys)

8.2. Lainojen suojaustason kehitys

8.3. Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan

8.4. Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin

Koko kaupungin tasolla kaupunkistrategian valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on linjattu vuoden 2022 talousarviossa. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tehtävät toimenpiteet esitetään alla luvussa 2.1. lautakunnan alaisen toiminnan ja vastuiden osalta.

2.1. Vapaa-aikalautakunnan strategiset tavoitteet

Alla esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan valtuustoon nähden sitovat strategiset tavoitteet ja niiden toteuttamiseksi vuonna 2023 tehtävät toimenpiteet, joiden pohjana on valtuuston talousarviossa päätetty vuoden 2023 sitova toiminnallinen tavoite.

Tavoitteet on esitetty strategiakorttien muodossa, joita käytetään myös tavoitteiden toteutumisen seurannassa. Korteissa näkyy myös kortin omistaja eli vastuuhenkilö, joka vastaa tavoitteen toteuttamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden toteutumisesta. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa esitettyihin strategiakortteihin nähden näihin vuosisuunnitelmassa esitettäviin kortteihin on lisätty uutena lautakuntatasoinen toimenpidetaulukko. Tässä taulukossa kuvataan vuonna 2023 lautakuntatasolla tehtävät toimenpiteet. Näitä seurataan operatiivisessa toiminnassa toimialoilla. Lautakuntataulukossa esitetään näiden toimenpiteiden toteutusaikataulu, seurannan mittarit ja vastuuyksikkö sekä vastuuhenkilö.

KASVUN JA ELINVOIMAN EDISTÄMINEN		1
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Asukasmäärän kehitys ➤ Yritysten määrän kehitys ➤ Matkailijamäärän kehitys 	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suunnitelmallinen kaupunkimarkkinointi (positiivisen tunnettuuden vahvistaminen, tonttimyynnin vauhdittaminen, matkamessut) ➤ Suunnitelmallinen investointien houkuttelu, yritystonttien tarjonnan kehittäminen ➤ Matkailupalvelujen kehittäminen (luontoreitit, matkailuneuvonta, oppaat, museon aukiolojen laajentaminen, markkinointiviestintä ja matkailijamäärän mittaristo) 	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja	

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on vetovoimainen asumisen, yrittämisen ja matkailun kotikaupunki			
Toimenpide	Aikataulu	Toteutumisen mittari	Vastuuhenkilö
Matkailupalvelujen kehittäminen/ palvelutarjonnan vahvistaminen	2023	Museon kesäaukioloaikoja on laajennettu ja museokohteiden markkinointia vahvistettu Opastettujen kierrosten tarjontaa on lisätty Uusia kaupunkioppaita on koulutettu (ns. 'opaspooli')	Museonjohtaja, työväenopiston rehtori

2	
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eri tasoisen koulutustarjonnan ja oppilas-/opiskelijamäärän kehitys ➤ Työllisyyden kehitys ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys ➤ Kulttuuritarjonnan kehitys ja kulttuuritapahtumien kävijämäärien kehitys
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koulutustarjonnan laajentaminen (ammattillinen koulutus, Työväenopisto) ➤ Työllisyydenhoidon uudistukseen valmistautuminen, aktiivinen työllisyyspolitiikka ➤ Kulttuuri- ja luovien alojen edistäminen (kulttuuriohjelma, rakenteet, resurssit, verkostot) ➤ Taidekoulujen avustuskäytäntöjen päivittäminen
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on osaamisen, innovaatioiden, työn ja kulttuurin kotikaupunki			
Toimenpide	Aikataulu	Toteutumisen mittari	Vastuhenkilö
Kulttuuri- ja luovien alojen edistäminen / LUOVA Karkkila, Kulttuuripalveluiden lisäresursointi, jotta kulttuuriohjelman laatiminen on mahdollista	Kevät 2023	Kulttuuripalveluissa talousarvion mukainen 100 % henkilöstöresurssi	Kaupunginjohtaja, Sivistysjohtaja
Kulttuuri- ja luovien alojen edistäminen / Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelman valmistuminen ja käyttöönotto	Kevät 2023	Valmis kulttuurikasvatussuunnitelma lautakuntiin	Sivistysjohtaja
Taidekoulujen avustuskäytäntöjen päivittäminen	Kevät 2023	Taidekoulujen avustukset/kumppanuudet on päivitetty (tasa-arvoinen kohtelu, yhteismitalliset kriteerit, toiminnan edistäminen)	Sivistysjohtaja

Karkkila		3
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on kestävän kehityksen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kestävän kehityksen indikaattorien kehitys (SDG-mittaristo) ➤ Sijoittuminen kestävän kehityksen kuntavertailussa 	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kestävän kehityksen tiekarttojen käyttöönotto ja toteutus ➤ Kestävän kehityksen kriteerien käyttöönotto hankinnoissa ➤ Metsäsuunnitelman valmistuminen ja toteutus (Tekla, Ymla) ➤ Metso-alueiden kartoitus ja inventointi (esitykset meiltä, ELY tekee päätökset) 	
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kehityspäällikkö	

Karkkila		4
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hyvinvoinnin kehitys (hyvinvointiraportti, kouluterveyskysely), ➤ Vaikuttajatoimielinten toiminta ja muun osallisuuden kehitys (aloitemäärät, osallistamismäärät, yhteistyöhankkeiden määrät) 	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hyvinvoinnin suunnitelmallinen kehittäminen kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiraportin pohjalta ➤ Vaikuttajatoimielinten suunnitelmallinen osallisuuden lisääminen ➤ Kuntalaisten osallisuuden suunnitelmallinen kehittäminen ➤ Kaupungin HYTE-toimintamallin kehittäminen ja HYTE-yhteistyön toteuttaminen 	
OMISTAJA	Sivistysjohtaja, kehityspäällikkö	

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki			
Toimenpide	Aikataulu	Toteutumisen mittari	Vastuuhenkilö
Hyvinvoinnin suunnitelmallinen kehittäminen kouluterveyskyselyn ja hyvinvointiraportin pohjalta/ -Hyvinvointia lisäävien toimenpiteiden määrittäminen ja käytäntöön ottaminen	2023	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmis/ KH ja VALT	Sivistysjohtaja
Kuntalaisten osallisuuden suunnitelmallinen kehittäminen/	Vuosi 2023	säännönmukaiset osallistavat kyselyt/ yleisöillat/	Sivistysjohtaja, kehityspäällikkö

-Kehittämissuunnitelmien tekoon osallistaminen		työpajat kuntalaisille kehittämissuunnitelmien teon eri vaiheissa -toteutetut kyselyt (lkm)	
Kaupungin HYTE-toimintamalli ja yhteistyö/ -Karkkilan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi suunniteltava HYTETU-toimintamalli ja hyvinvoinnin johtamisen vahvistaminen	vuosi 2023	Toimintamalli valmis Vastuut jaettu	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat

 5	
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on sujuvan arjen ja viihtyisän ympäristön kotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Asukastyytyväisyyskyselyn tulosten kehitys, ➤ Kaupungin palveluiden asiakastyytyväisyyden kehitys valituissa kohteissa
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suunnitelmallinen kaupungin infran ja kaupunkiympäristön kehittäminen (kadut, vesi- ja viemäriverkostot, yleisilme, liikenneturvallisuus) ➤ Saavutettavuuden edistäminen (VT2, joukkoliikenne) ➤ Asukastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, kehityspäällikkö

VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lähivirkistysalueiden kehittämisen toimenpiteet ja kävijämäärien kehitys ➤ Harrastustarjonnan ja osallistujamäärän kehitys (kaikki ikäryhmät)
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Suunnitelmallinen lähivirkistysalueiden kehittäminen (Koskireitti, muut luontoreitit, Toivike, Nyhkälänharju, kulttuurireitti) ➤ Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen (liikuntapaikkojen kokonaisuuden kehittäminen) ➤ Senioripuiston ja kuntoportaiden valmistuminen
OMISTAJA	Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on lähiluonnon ja harrastamisen kotikaupunki			
Toimenpide	Aikataulu	Toteutumisen mittari	Vastuuhenkilö
Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen / 'Liikkuva Karkkila - ohjelma' (A-hanke, KH)	Vuosi 2023	Karkkilan liikuntapaikkojen pitkän tähtäimen kehittämisohjelma ('Liikkuva Karkkila' -ohjelma) on valmisteltu ja sen resurssit varmistettu	Kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja, liikunta- ja nuorisopäällikkö
Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen / -Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen ja järjestäminen,	Kevät 2023-	Kerhotoiminnan kehittämien kolmannen sektorin kanssa, toteutuneiden kerhojen määrä	Sivistysjohtaja, liikunta- ja nuorisopäällikkö
Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen/ Liikkuva Karkkila - ohjelma	Vuosi 2023	Karkkilan liikuntapaikkojen pitkän tähtäimen kehittämisohjelma valmisteltu ja sen resurssit varmistettu.	Kaupunginjohtaja, liikunta- ja nuorisopäällikkö
Suunnitelmallinen monipuolisten harrastusmahdollisuuksien kehittäminen/ --Elämyspolun kehittäminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja opetuksen kanssa	Kevät 2023	Valmis toimintamalli	Sivistysjohtaja
Senioripuiston ja kuntoportaiden valmistuminen -liikuntapalvelut mukana suunnittelussa	Vuosi 2023	Karkkilan senioripuisto sekä Nyhkälänharjun kuntoportaot ovat valmistuneet	Kaupunginjohtaja, kaupunkikehitysjohtaja

--	--	--	--

		7
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki	
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kaupunkiorganisaation työhyvinvointikyselyn tulosten kehitys ➤ Kaupunkiorganisaation työhyvinvoinnin kehittämisen toimenpiteet ➤ Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyskustannusten kehitys 	
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen ➤ Kaupunkiorganisaation kehittäminen (tehtäväkuvat, rakenteiden selkeys, yhteistyö, työhyvinvointi) ➤ Esimiestyön ja johtamisen kehittäminen 	
OMISTAJA	Konsernipalvelujohtaja, kehityspäällikkö	

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on hyvän työn ja yhdessä tekemisen kotikaupunki			
Toimenpide	Aikataulu	Toteutumisen mittari	Vastuhenkilö
Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen	2023	Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu kaikilla toimialoilla ja niiden toimenpiteet käynnistetty	Konsernipalvelujohtaja, henkilöstöpäällikkö, toimialajohtajat
Kaupunkiorganisaation kehittäminen	2023	Kaupunkiorganisaation kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti (ydinprosessit, tehtäväkuvat, rakenteet, yhteistyö)	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, toimialajohtajat

 8	
VALTUUSTOKAUDEN STRATEGINEN TAVOITE	Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnankotikaupunki
ONNISTUMISEN MITTARIT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Talouden kehitys (tilinpäätöksen tuloskehitys) ➤ Lainojen suojaustason kehitys ➤ Palveluverkon kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen ja toimintaan ➤ Kaupungin organisaatorakenteen kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutus talouteen, toimintaan ja työhyvinvointiin
VUODEN 2023 SITOVA TOIMINNALLINEN TAVOITE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Talouden tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen ➤ Palveluverkon kehittäminen (kaupungintalo, liikuntapaikat) ➤ Kaupungin organisaatorakenteen kehittäminen ➤ Sisäisten ohjeiden päivittäminen
OMISTAJA	Konsernipalvelujohtaja, kehityspäällikkö

Vapaa-aikalautakunnan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi

Karkkila on tasapainoisen talouden ja tehokkaan toiminnan kotikaupunki			
Toimenpide	Aika-taulu	Toteutumisen mittari	Vastuhenkilö
Talouden tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen	2023	Talouden tasapainotustoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Kaupungin tilinpäätös 2023 on ylijäämäinen.	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, toimialajohtajat
Palveluverkon kehittäminen (kaupungintalo, liikuntapaikat)	2023	Sivistystoimialan palveluverkosta, rakenteesta ja toiminnasta on valmistunut kehittämissuunnitelma. Kaupungin palveluiden keskittämisestä (mahdollisuuksien mukaan) kaupungintalon kiinteistöön on valmistunut kokonaissuunnitelma. Karkkilan liikuntapaikkojen pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelma ('Liikkuva Karkkila' -ohjelma) on valmisteltu ja sen resurssit varmistettu.	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, toimialajohtajat, liikunta- ja nuorisopäällikkö
Kaupungin organisaatorakenteen kehittäminen	2023	Kaupunkiorganisaation rakenteellista kehittämistä on jatkettu suunnitelmallisesti	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, toimialajohtajat
Sisäisten ohjeiden päivittäminen	2023	Kaupungin sisäisten ohjeiden päivitystyötä on jatkettu (sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma, valmiussuunnitelma, viestintäohje). Hallintosääntö on päivitetty.	Kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja, toimialajohtajat

3 VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VUODEN 2023 MÄÄRÄ- RAHOJEN KOHDENNUKSET

Tässä luvussa esitetään vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kuvaukset, määrärahakohden-
nukset, toiminnan ja kehittämisen painopisteet, kehittämishankkeet sekä investoinnit.

Vapaa-aikalautakunnan alaisen kulttuurin ja vapaa-ajan tehtävä on järjestää ja tukea kaupunkilais-
ten liikunta- ja nuorisopalveluita sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluita. Kaikilla toi-
mialan palveluilla on erittäin merkittävä rooli kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä ja
syrjäytymisen ehkäisyssä sekä lisäksi kulttuuriperinnön vaalimisessa.

Kokonaistalous

Vapaa-aikalautakunta						
	TP2021	TA2022	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	400 150	467 255	467 255	483 851	489 712	494 609
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>	<i>8 836</i>	<i>5 600</i>	<i>5 600</i>	<i>2 600</i>	<i>2 600</i>	<i>2 626</i>
Toimintakulut	-1 716 985	-1 921 416	-1 921 416	-2 037 568	-2 054 220	-2 071 024
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	<i>-997 179</i>	<i>-974 302</i>	<i>-974 302</i>	<i>-1 009 456</i>	<i>-1 009 456</i>	<i>-1 019 551</i>
Toimintakate	-2 305 178	-2 422 863	-2 422 863	-2 560 573	-2 571 364	-2 593 340
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-44 669	-42 900	-42 900	-43 700		
Muut laskennalliset tuotot/kulut	-148 764	-152 955	-152 955	-153 419		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 498 611	-2 618 718	-2 618 718	-2 757 692	-2 571 364	-2 593 340

Talousarvioesitykseen varattuja määrärahoja käytetään vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuulu-
vien peruspalvelujen tuottamiseen. Toimintakulut koostuvat pääasiassa henkilöstön palkoista, pal-
velunostoista, kohdeavustuksista ja tilavuokrista. Merkittävä osa perustoiminnankin rahoituksesta
saadaan erillisavustuksina kansallisilta rahoittajilta, kuten esimerkiksi ministeriöistä. Toimintaan
saadut avustukset sekä valtionosuudet kattavat ison osan toimialan toiminnoista. Myös perustoi-
minnan kurssimaksut ja tilavuokrat ovat merkittävä tulon lähde.

Yhdistysten toimintaan kohdistetut avustusmäärärahat on keskitetty vapaa-aikalautakunnan hallin-
non kustannuspaikkaan. Yhdistykset voivat saada kohdeavustuksia vuosittain määriteltäviin kohtei-
siin. Kaupunki tukee yhdistysten ja järjestöjen toimintaa edullisilla tilavuokrilla ja Kansankulman jär-
jestötilalla, jonka käyttö on maksutonta. Talousarvioon pääseminen edellyttää kaikkien asiakas-
maksujen, taksojen ja vuokrien korottamista. Liikuntasalivuorot ovat edelleen maksuttomia alle 18-
vuotiaille.

Karkkilan kaupunki tukee kannatusyhdistysten ylläpitämiä Karkkilan kuvataidekoulua, Karkkilan
musiikkikoulua ja Luoteis-Uusimaan Tanssiopisto Vinhaa. Tuki koostuu maksuttomista tiloista sekä
erillisestä toiminta-avustuksesta (58 000 €). Koulut antavat taiteen perusopetuksesta säädetyn lain
edellyttämää, kunnan vahvistaman opetussuunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille.

Toimintaympäristö

Karkkilan kaupungin tulevaisuuden vision saavuttamiseksi on määritelty jokaiselle kolmelle muutos- teemalle strategiset tavoitteet. Näille tavoitteille on määritelty myös mittarit, joilla arvioidaan tavoitteiden toteutumista ja onnistumista. Mittarit ovat pääosin määrällisiä mutta osin myös toiminnallisia ja laadullisia. Mittareita seurataan säännöllisesti sekä kaupungin operatiivisessa että poliittisessa johdossa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa tehdään aktiivista yhteistyötä niin kaupungin omien toimijoiden (kuva-tiimi) kuin yhdistysten ja järjestöjenkin kanssa. Suurimmat kehittämistarpeet ovat perustoit- minnan laadun ja riittävyyden turvaamisessa ja siinä, että palvelutoiminnassa kyetään huomioi- maan nyky-yhteiskunnan vaatimukset. Myös henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen ovat keskiössä, koska henkilöstö toimii palvelujen tuottajina ja ovat kaupungin imagon rakentajia. Jotta palvelutuo- tannossa onnistutaan, tarvitaan osaava, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö sekä asianmukaiset tilat ja välineet. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla toimitaan tiiminä, johon kuuluvat kaikkien yksiköitten vastuhenkilöt.

Elämyspolkutoiminta on jo vakiintunutta toimintaa Karkkilassa ja se voisi toimia koko kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ilmaistarjonnan kokoajana. Palveluiden ja tapahtumien kokoaminen yhden, viestinnällisen Elämyspolku-brändin alle, sekä tapahtumien tilastointi vaatii toimintaan sitoutumista kaikilta yksiköiltä. Vuonna 2023 valmistuu Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelma vapaa-aikatoi- men, opetustoimen ja varhaiskasvatuksen yhteistyönä kulttuuripalveluiden johdolla. Sen myötä vahvistetaan sisällöt ja toteuttamisvastuut niiden elämyspolkukisältöjen osalta, jotka kohdentuvat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen arkeen.

Vapaa-aikalautakunta käynnisti kirjaston peruskorjaukseen tähtäävän hankesuunnittelun aloitta- malla työn tarveselvityksellä kesäkuun kokouksessaan 2020. Tarvesuunnittelussa huomioitiin mah- dollisuus sisällyttää kirjaston tiloihin järjestötoiminnan, nuorisotyön ja työväenopiston toimintoja. Talvella 2021-2022 toteutettiin aluehallintoviraston rahoittaman hankkeen turvin asiakkaille suun- nattu näyttely ja nettikysely, joissa kartoitettiin toiveita kirjaston kehittämiseksi. Talousarvioon on varattu suunnittelumäärärahaa tulevien vuosien peruskorjauksen mahdollistamiseksi. Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue on tehnyt alustavan kartoituksen aikatauluineen toimintojen siirrosta kau- pungintalolle tai sen välittömään yhteyteen.

4.1 Vapaa-aikatoimen hallinto

Kokonaistalous

Vapaa-aikalautakunnan hallinto						
	TP2021	TA2022	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Tuloarvot ja määrärahat						
Toimintatuotot	0	4 000	4 000	30 000	30 363	30 667
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>						
Toimintakulut	-82 308	-96 501	-96 501	-96 214	-97 000	-97 794
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	-136 130	-135 572	-135 572	-127 025	-127 025	-128 295
Toimintakate	-218 438	-228 073	-228 073	-193 239	-193 662	-195 422
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-803	-2 100	-2 100	0		
Muut laskennalliset tuotot/kulut	7 953	33 959	33 959	25 514		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-211 288	-196 214	-196 214	-167 725	-193 662	-195 422

Hallinnon määrärahoissa on seuraavat varaukset

Hanketuloja arvioidaan saatavan 30 000 €

Toimintakulut (96 501 €) koostuvat viranhaltijan palkan osuudesta, lakisääteisistä työnantajakuiluista sekä taidekoulujen toiminta-avustuksista (musiikkikoulu 45 000 €, kuvataidekoulu 9 000 € ja Vinha 4 000 €)

Avustukset järjestöille 18 900 €

Sisäiset toimintakulut (127 025 €) ovat tilavuokria ja ict-verkon kuluja

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet tulevat kunnille laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Sen lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt 20.12.2022 myöntää kunnille valtionosuutta rahoituslain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain perusteella käyttökustannuksia varten. Karkkilan kaupungin osalta valtionosuus on -368 097 euroa vuonna 2022. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen rahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan, taiteen perusopetukseen, liikunta-toimintaan ja nuorisotyöhön ja museoille, teattereille ja orkestereille.

Valtionosuudet eivät näy tuloina toimialan talousarvioissa. Ne tulevat kaupungille ja ovat kaupunginhallituksen kokonaistalouden alaisuudessa. Alla olevan taulukon mukaisesti kunnat saavat toimintaansa valtionosuutta.

TAULUKKO 1. YKSIKÖHINTAPERUSTEISEN VALTIONOSUUDEN MUODOSTUMINEN TOIMINTAMUODOITTAIN

Rahoitettava koulutusmuoto	Yksikköhinta Euroa /	Yksikköhinta-tyyppi	Yksikköhinnan määräytyminen	Rahoituksen suorituksen määräytyminen
Aamu- ja iltpäivätoiminta	Ohjaustunti	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	okm myöntää
Esiopetus	ikäluokkien-asukas, oppilas	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.9. ja 31.12.
Perusopetus	ikäluokkien asukas, oppilas	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.9. ja 31.12.
Lukiokoulutus	Opiskelija	järjestäjä-kohtainen	kustannussidonnainen	tilastointi 20.1 ja 20.9
Vapaa sivistystyö				
- kansanopistot	opiskelijaviikko	järjestäjä-kohtainen	kustannussidonnainen	okm myöntää
- valtakunnalliset liikunnan koulutus-keskukset	opiskelija-vuorokausi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
- kansalaisopistot	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
- kesäyliopistot	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
- opintokeskukset	opetustunti, opintokerhotunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen (op.tunti), talousarvioon perustuva	okm myöntää
Taiteen perusopetus				
- tuntiperusteinen rahoitus	Opetustunti	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
- asukasperusteinen rahoitus	Ikäluokkien asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Kulttuuritoiminta	Ikäluokkien asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Liikuntatoiminta	Asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	kunnan asukkaat
Nuorisotyö	Asukas	valtakunnallinen	talousarvioon perustuva	< 29-v. kunnan asukkaat
Museo	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
Teatteri	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää
Orkesteri	henkilötyövuosi	valtakunnallinen	kustannussidonnainen	okm myöntää

Henkilöstö

HALLINTO			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Sivistysjohtaja	Virka	Vapaa-aikatoimen hallinto	0,2

Toimenpiteet

Hallinto koordinoi toimialansa yhteistä suunnittelua ja kehittämistä yhdessä KUVA-tiimin kanssa sekä operoi avustusten/ hankkeiden hakuja ja toimeenpanee niitä. Lisäksi hallinto valmistelee yksiköidensä asioita lautakuntakäsittelyyn.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelualueen kokonaistalous

Kulttuuri- ja vapaa-aika

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelualue						
	TP2021	TA2022	MTA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	400 150	463 255	463 255	453 851	459 349	463 942
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>	<i>8 836</i>	<i>5 600</i>	<i>5 600</i>	<i>2 600</i>	<i>2 600</i>	<i>2 626</i>
Toimintakulut	-1 634 677	-1 824 915	-1 824 915	-1 941 354	-1 957 220	-1 973 231
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	<i>-861 049</i>	<i>-838 730</i>	<i>-838 730</i>	<i>-882 431</i>	<i>-882 431</i>	<i>-891 255</i>
Toimintakate	-2 086 740	-2 194 790	-2 194 790	-2 367 334	-2 377 702	-2 397 917
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalennukset	-43 867	-40 800	-40 800	-43 700		
Muut laskennalliset tuotot/kulut	-156 717	-186 914	-186 914	-178 933		
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 287 323	-2 422 504	-2 422 504	-2 589 967	-2 377 702	-2 397 917

Palvelualueen kokonaissummat avataan yksiköiden tarkastelussa tarkemmin

4.2 Työväenopisto

Työväenopiston määrärahoissa on seuraavat varaukset

Työväenopisto		
Maksutuotot	86 000	Kurssimaksutuotot
Tuet ja avustukset	10 000	Opintosetelit, hankkeet ja työllistämistuki
Muut toimintatuotot	1 000	
Palkat ja palkkiot	-306 415	Henkilökunnan ja tuntiopettajien palkat
Eläkekulut ja sivukulut	-62 344	Lakisääteiset eläkemaksut
	-11 337	Muut henkilösivukulut
Palvelujen ostot	-38 420	Opetuksen ostot eri toimijoilta. Mm. opetus- ja kulttuuripalvelut, painatukset ja ilmoitukset, toimistopalvelut, IT –palvelut
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-5 250	Toiminnan toteuttamisen kannalta välttämättömät tarvikkehankinnat. Mm. toimisto- ja koulutarvikkeet, siivous- ja puhdistusaineet, kalusto
Muut toimintakulut	-169 297	Satunnaiset kulut. Mm. Tilojen, koneiden ja laitteiden vuokrat

Kansalais- ja työväenopistojen keskimääräinen valtionosuuden yksikköhinta vuonna 2023 on 93,04 euroa/opetustunti (ed. vuonna 89,48 €).

Kansalaisopiston valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opetus- ja kulttuuriministeriön ko. opistolle vahvistama opetustuntien määrä opetustunnin yksikköhinnalla. Kansalaisopistoille myönnettävän valtionosuuden määrä on 57 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta. Vuonna 2022 Karkkila sai valtionosuuksia 209 982 € ja vuonna 2023 laskennallinen valtionosuus on 217 541 € (nousua ed. vuodesta 7 559 €). Valtionosuus lasketaan yksikköhinta (93,04 €) x vahvistettujen tuntien määrä (4 102) x 57 %.

Henkilöstö

Työväenopisto			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Työväenopiston rehtori	Virka	Työväenopisto	1
Suunnittelijaopettaja	Toimi	Työväenopisto	1
Liikunnanohjaaja	Toimi	Työväenopisto	0,5
Opistos sihteeri	Toimi	Työväenopisto	1,0
Siistijä	Toimi	Työväenopisto	0,5
			4,0

Työväenopistolla on määräaikaisia tuntiopettajia 61.

Toimenpiteet

Karkkilan työväenopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Opisto tarjoaa vuosittain noin 170 kurssia, luentoja sekä tapahtumia uuden oppijoille ja harrastajille.

Työväenopiston merkitys aktiivisen kansalaisuuden edistämisessä, syrjäytymisen ehkäisyssä sekä toimintakyvyn ylläpitämisessä on merkittävä. Opisto on paikka, jossa voit tutustua uusiin ihmisiin ja löytää uuden yhteisön.

Palveluiden tulevaisuuden turvaamiseksi rakennetaan jatkuvasti kestävä yhteistyötä monipuolisesti kaupungin eri toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Edulliset hinnat sekä maksuttomat luennot ja tapahtumat mahdollistavat kaikkien osallistumisen. Opisto on myös mukana sekä Kalkukortin että Elämyspolun toiminnassa. Työväenopiston toimintaa säätelee laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998) ja sen toiminta rahoitetaan suurelta osin (57 %) vapaan sivistystyön opetustuntikohtaisen valtionosuuden turvin.

Työväenopisto tekee kiinteää yhteistyötä kaupungin toimijoiden, kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten kanssa. Tulevaisuuden näkymiä suunnitellaan jatkuvan oppimisen ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Työväenopistolla on merkittävä rooli maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisessä sekä palveluiden tuottamisessa eri erityisryhmille. Opisto markkinoi kursseja ja tapahtumia aktiivisesti kaupungin kotisivuilla, Facebookissa ja Instagramissa.

Suunnittelussa sekä toiminnan sisällöllä että opetustilojen tarkastelulla on keskeinen asema. Toimintaa suunnitellaan opiskelijoita osallistamalla. Opetustiloja on opiston omissa tiloissa, kouluilla ja eräissä muissa kaupungin tiloissa. Tilojen kehittäminen on monen vuoden toiminnallinen tavoite. Tiloja pyritään kehittämään opiskelijakunnan tarpeita vastaavaksi sekä yhdenvertaisuuden että saavutettavuuden periaatteita noudattaviksi. Opistotalon tilajärjestelyt ja tarpeet ovat keskeisessä asemassa opetustiloja tarkasteltaessa ja toimintaa suunniteltaessa.

Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Työväenopisto							
- opetus (h)	5437	4582	5400	3588	5200	4453	5200
- opiskelijat	1879	1598	2400	1557	2200	1512	2200
- kurssit	141	130	150	132	140	130	140

4.3 Kirjastopalvelut

Kirjaston määrärahoissa on seuraavat varaukset

Kirjasto		
Myyntituotot	800	Poistokirjat
Asiakasmaksutuotot	12 400	Myöhästymismaksut
Muut tuotot	2 000	Laskutettu aineisto
Palkat ja palkkiot	-188 793	Kirjaston henkilöstön palkkakulut
Eläkekulut ja sivukulut	-38 991 -6 976	Lakisääteiset työnantajakulut
Palvelujen ostot	-16 450	Luettelointi, Lukki-kirjastojen kirjastokuljetukset , IT-palvelut , postipalvelut, laitteiden kunnossapito
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-59 110	Kirja-, äänite- lehti- ja pelihankinnat, toimistotarvikkeet, kalusto
Muut toimintakulut	-143 733	Tila- ja laitevuokrat

Kunnat saavat kirjastopalveluiden järjestämiseen valtionosuusrahoitusta, jolla katetaan osa kirjastotoiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Valtionosuusjärjestelmän tarkoituksena on turvata julkisten palvelujen saatavuutta ja tasata kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämiskustannuksissa. Kunnat voivat kohdentaa saamansa laskennallisen valtionosuuden harkintansa mukaan.

Henkilöstö

Kirjasto			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Kirjastovirkailija	Toimi	Kirjasto	2
Kirjastonhoitaja	Toimi	Kirjasto	1
Erikoiskirjastovirkailija	Toimi	Kirjasto	1
Kirjastonjohtaja	Virka	Kirjasto	1
			5

Toimenpiteet

Kirjaston tehtävänä on tuottaa Karkkilan kaupungissa lakisääteiset kirjasto- ja tietopalvelut, jotka tukevat kansalaisten elinikäistä oppimista, sananvapautta, demokratiaa ja hyvinvointia. Kirjasto tuottaa alueensa asukkaille laadukasta tieto- ja kokoelmapalvelua sekä tarjoaa alueen asukkaille tilat, laitteet ja palvelut sekä vapaan pääsyn tietoverkkoon, joita hyödyntäen kansalainen voi toimia täysipainoisesti tietoyhteiskunnan ja kansalaisyhteiskunnan toimijana.

Kirjastolla on merkittävä rooli syrjäytymisen ehkäisemisessä ja maahanmuuttajien kotouttamisessa matalan kynnyksen palvelupaikkana, jonka tarjoamat palvelut ovat maksuttomia ja joka on avoinna läpi vuoden. Karkkilan kirjastossa omatoimiaika täydentää palveluaikoja niin, että asiakkailta on mahdollisuus käyttää kirjastoa myös varhain aamulla, iltaisin asiakaspalveluajan päätyttyä ja viikonloppuisin. Kirjaston aineistotarjonta pidetään monipuolisena ja ajantasaisena ja Lukki-kirjastojen yhteiset kokoelmapalvelut täydentävät oman kirjaston valikoimaa.

Karkkilan kirjasto toimii kiinteässä yhteistyössä paitsi muiden Lukki-kirjastojen myös Karkkilan kaupungin sisäisten toimijoiden ja Karkkilan kaupungin eri yhdistysten kanssa ja tarjoaa tiloja yhteistyökumppaneiden ja etätöntehtäjien käyttöön. Koulujen ja päiväkotien kanssa yhteistyö on tiivistä

ja Elämyspolun kautta kirjasto tarjoaa elämyksiä ja opastusta eri-ikäisille asiakkailleen: nettiopastukset, satutunnit, kirjastonkäytön opetus, kirjastoseikkailut, kirjavinkkaukset jne.

Kirjasto markkinoi palveluita ja tapahtumia aktiivisesti Facebookissa, kaupungin kotisivuilla ja Lukki-kirjastojen yhteisessä verkkopalvelussa lukki.finna.fi eri kohderyhmille. Kirjastolla on sähköinen infonäyttö sekä kirjastossa että kaupungilla.

Kirjasto kehittää edelleen toimintaansa kestäväen kehityksen näkökulmasta. Taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen ja kulttuurillinen näkökulma otetaan huomioon kaikessa toiminnassa ja palveluja kehitetään asiakkaita osallistaen.

Kirjaston toimintaa kuvaavia tunnuslukuja	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kirjasto							
- fyysiset käynnit per as.	5,96	5,96	6,3	3,3	6,3	4,0	6,3
- lainat per asukas	14,6	14,6	14,2	11,7	14,6	13,8	14,6
- käyttäjäkoulutuksiin ja tapahtumiin osallistuneet	1344	1344	1600	497	1600	1165	1600
- aineistokulut per as./ €	6,08	6,08	6,5	6,6	6,5	6,4	6,5

4.4 Museopalvelut

Museon määrärahoissa on seuraavat varaukset

Museo		
Myyntituotot	1 800	Painotuotteiden myynti
Asiakasmaksutuotot	8 000	Pääsymaksut
Tuet ja avustukset	4 600	Tuet yksityisiltä toimijoilta
Muut toimintatuotot	1 200	
Palkat ja palkkiot	-137 352	Museon henkilöstön palkkakulut
Eläkekulut ja sivukulut	-27 486 -5 081	Lakisääteiset eläkemaksut Muut henkilösivukulut
Palvelujen ostot	-16 781	Asiantuntijapalkkiot, painatukset ja ilmoitukset sekä näyttelyihin liittyvät kustannukset ja kokoelmahallintaan liittyvät kulut, IT-palvelut
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-4 900	Kokoelma- ja kalustohankinnat, luettelointitarvikkeet, puhdistusaineet ja kokoelmien hoitotarvikkeet
Muut toimintakulut	-36 000	ulkopuoliset tilavuokrat

Museon vuoden 2022 valtionosuuden yksikköhinnat perustuvat vuoden 2019 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012-2019 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 17 571 €. Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama museoiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2023 on 82 861 €/henkilötyövuosi (v. 2022 oli 79 185 €/henkilötyövuosi).

Karkkilalle on myönnetty valtionosuuksina 2,8 henkilötyövuotta, yksikköhinta/ hlötyövuosi 82 861 €. Näin ollen valtionosuus lasketaan seuraavasti; $2,8 \times 82\,861 \text{ €} = 232\,010 \text{ €}$ Avustusprosentti on 37%, joten Karkkilan saama valtionosuus on $0,37 \times 221\,718 \text{ €} = 85\,844 \text{ €}$.

Henkilöstö

Museo			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Museonjohtaja	Virka	Museotoiminta	1
Museoamanuenssi	Toimi	Museotoiminta	1
Museonhoitaja	Toimi	Museotoiminta	0,5
Työnohjaaja/ kiinteistönhoitaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta / museotoiminta	0,5
			3

Toimenpiteet

Karkkilan ruukkimuseo Senkka on ruukki- ja valimohistorian erikoismuseo. Högforsin ruukin alueella sijaitsevat näyttelykohteet, Suomen Valimomuseo, Högforsin masuuni ja Työläismuseo, esittelevät ruukkilaisten työtä sulan metallin äärellä ja arkielämää kotoisissa askareissa. Karkkilan ruukkimuseo harjoittaa valimoalan tallennus-, tutkimus-, näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museon toiminta-alueena on Karkkilan kaupunki, mutta museo tallentaa paikallishistorian lisäksi laajemmin suomalaisen valimoteollisuuden historiaa ja nykypäivää. Museon tehtävänä on säilyttää ja hoitaa hallussaan olevat kokoelmat yleisesti hyväksytyjen museaalisten periaatteiden mukaisesti. Karkkilan ruukkimuseo kuuluu lakisääteistä valtiosuutta saavien museoiden joukkoon. Museo suunnittelee ja toteuttaa näyttelyitä ja julkaisuja yhteistyössä muiden museoiden ja tahojen kanssa. Museo osallistuu myös vapaaehtoistyön kehittämiseen paikallisten yhdistysten kanssa.

Vuonna 2023 Karkkilan ruukkimuseon kohteissa järjestetään Karkkilan Rautapäivien, Pruukkipäivän, Kukulele-festivaalin ja Historian yön tapahtumia sekä Karkkilaan historiaan liittyviä luentoja ja opastettuja retkiä. Lisäksi Galleria Bremerissä järjestetään viisi vaihtuvaa näyttelyä. Ruukkimuseon kokoelmien uusi tietokantajärjestelmä otetaan käyttöön alkuvuodesta 2022. Samalla museo liittyy Kansalliskirjaston ylläpitämään Finna-hakupalveluun, jolloin yleisöllä on mahdollisuus tutustua museon valokuva- ja esinekokoelmiin internetissä.

Karkkilan ruukkimuseon kohteet ovat myös merkittäviä kotimaan matkailukohteita. Museo osallistuu siten myös Karkkilan kulttuurimatkailun kehittämistyöhön ja toteutukseen yhteistyössä muiden matkailualan toimijoiden kanssa. Museo tarjoaa sisältöä historiallisten kohteiden esittelyä varten.

Karkkilan ruukkimuseo on edellisten vuosien tapaan mukana Museoviraston johtamassa tallennus- ja kokoelmatyössä (TAKO), jonka tarkoituksena on nykyajan dokumentointi museoiden yhteistyönä valtakunnallisesti. Karkkilan ruukkimuseo tekee myös kokoelmapolitiikkaan liittyvää yhteistyötä Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon alueeseen kuuluvien ammatillisten museoiden kanssa.

Alla olevassa taulukossa on lautakunnan päättämiä ja seurattavia toimintayksikköä koskevia tunnuslukuja.

Mittari	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Museo							
- kävijämäärä/v	8 891	3 024	8 500	7 751	8 500	7 541	8 500
- opastukset/	180	105	230	266	240	211	240
- näyttelyt/v	15	10	20	9	9	17	20

4.5 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen määrärahoissa on seuraavat varaukset

Kulttuuri		
Tuet ja avustukset	8 351	Työllistämistuet
Muut toimintatuotot	3 500	Karkkilasalin ja av-tekniikan käyttömaksut
Palkat ja palkkiot	-71 693	- Kulttuuritoiminnan henkilöstön palkat sekä ilta- ja viikonloppukorvaukset - Elämyspolun työsuhteisten ohjaajien/esiintyjien palkkiot (1500 e)
Eläkekulut ja sivukulut	-16 738 -2 651	Lakisääteiset työnantajakulut
Palvelujen ostot	-37 870	- Elämyspolku 13 500: työpajat ja esitykset varhaiskasvatuksessa, kouluissa, palvelutaloissa ja yleisötapahtumissa, Kulttuuriloikka-tapahtuma ja kouluretkien bussikuljetukset - Luova Karkkila -ohjelma 10 000 - Kulttuurin yhteistyösopimukset 10 000: Kaukainen planeetta, monitaiteiset klubi-illat, Sodankylä kylässä -tapahtuma - ICT-, painatus- ym. kulut
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-6 750	- Kalusto/Karkkilasali: tanssimattojen uusinta, äänitekniikkaa, kuluvat kaluston osat - Toimisto-, ensiapu- ja siivoustarvikkeet
Muut toimintakulut	-200	- Laitteiden leasingkulut

Kuntien järjestämän yleisen kulttuuritoiminnan rahoitus yhdistettiin vuoden 2010 alusta osaksi kuntien peruspalvelujen ns. yhden putken valtionosuutta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö (L 1704/2009).

Vuoden 2015 alusta kuntien peruspalvelujen tehtäväkohtaiset valtionosuusperusteet on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi, joka sisältää myös kuntien yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Valtionosuus perustuu kunnan ikäluokittaisiin perushintoihin ja ikäluokkiin kuuluviin kunnan asukkaiden määriin sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin.

Henkilöstö

Kulttuuritoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Kulttuurisihteeri	Toimi	Kulttuuritoiminta	1,0
Av-tekniikko	Toimi	Kulttuuri/Karkkilasali	0,6
Vahtimestari (ma)	Toimi	Kulttuuri/Kansankulma	0,6
Siistijä	Toimi	Kulttuuritoiminta	0,1
			1,9

Vuodelle 2023 on lisätty kulttuurisihteerin resurssia 0,4 henkilötyövuodella (aiemmin 0,6, nyt 1,0 htv).

Toimenpiteet

Kulttuurilla on tutkitusti myönteisiä vaikutuksia ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Karkkilan kulttuuripalveluiden lakisääteisenä tehtävänä on luoda edellytyksiä kulttuurin monipuoliselle kokeemiselle, tekemiselle ja saatavuudelle kunnassa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 166/2019).

Kulttuuripalvelut tukee kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa mm. tekemällä yhteistyötä tapahtumajärjestelyissä ja -viestinnässä. Ideoihin ja avauksiin suhtaudutaan kulttuuripalveluissa ennakkoluulottomasti. Lisäksi etsitään ja kehitetään uusia, myös kaupungin toimialat ylittäviä rakteita ja keinoja edistää Karkkilan aktiivista kulttuurielämää ja kulttuurikaupunkimainetta. Kulttuurityössä korostuu muutokseen sopeutuminen ja uudet yhteistyön avaukset.

Kulttuuri nousee keskiöön myös kaupunkistrategiassa, jonka myötä kulttuuritoimintaan on varattu uutta resurssia. Keskeiset määrärahalisäykset vuodelle 2023:

- Kulttuurisihteerin tehtävä 60 %:sta 100 %:in, 15 500 euroa
- Luova Karkkila -kehitysohjelma, 10 000 euroa
- Kulttuurin uudet yhteistyösopimukset (esim. Kaukainen planeetta -elokuvayhteistyö, monitaiteelliset ohjelmalliset illat, Sodankylän elokuvajuhlat kylässä), yht. 10 000 euroa
- Elämyspolun palvelutuotanto (kohdentuu pääosin Kulttuuriloikka-tapahtumaan), 5 000 euroa

Uusien resurssien ja Luova Karkkila -ohjelman kautta pyritään aiempaa suunnitelmallisemmin kehittämään kaupungin omaa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa sekä täsmentämään kaupunkiorganisaation roolia kulttuuri- ja luovien alojen toimijoiden verkostossa. Uusien yhteistyösopimusten kautta kaupunki voi tarjota esimerkiksi keskitetysti koordinoitua tuotannollista apua tapahtumien tai muun kulttuurin kentän toiminnan toteuttamiseksi Karkkilassa.

Kulttuuripalveluiden perustehtävinä on elämyspolkutoiminta, Karkkilasalin ilta- ja viikonloppukäytöstä vastaaminen sekä Kaikukortin ja järjestötila Kansankulman toiminnan koordinointi. Lisäksi kulttuuripalvelut osallistuu mm. kaupungin tapahtumaviestintään, matkailun kehittämiseen, vastaa itsenäisyyspäivän juhlan järjestämisestä ja koordinoi erilaisia vapaaehtoisverkostoja, kuten kulttuurikaverien toimintaa.

Elämyspolku kokoaa yhteen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen toimintoja kaikenikäisille karkkilalaisille. Kaikki polun tapahtumat ovat osallistujilleen ilmaisia ja niitä tarjotaan kohdennetusti kaupungin yksiköissä sekä avoimina yleisötilaisuuksina. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa toteutettava elämyspolkuohjelma kuuluu Karkkilan kulttuurikasvatussuunnitelmaan (KOPS). Suunnitelma valmistuu kevään 2023 aikana ja otetaan käyttöön lukuvuonna 2023-2024.

Elämyspolkuun on varattu 15 000 euron määräraha (+ 5000 euroa), josta suurin osa kohdentuu koulujen ja varhaiskasvatuksen KOPSissa määriteltyihin sisältöihin: työpajoihin ja esityksiin, retkien kuljetuskustannuksiin sekä Kulttuuriloikka-tapahtumaan lokakuussa. Vuonna 2023 tavoitteena on KOPSin valmistumisen ja käyttöönoton ohella vahvistaa ja täsmentää elämyspolun roolia myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ulkopuolisten palveluiden kokoajana.

Kulttuuripalvelut hallinnoi konsertti-, teatteri- ja luentokäytössä sekä valtuustosalina toimivan Karkkilasalin ilta- ja viikonloppukäyttöä. Salin osa-aikainen (60 %) av-tekniikko on käytettävissä myös muissa kaupungin tiloissa ja tapahtumissa. Karkkilasalin toiminnassa keskitytään vuonna 2023 edelleen tilan turvallisuuden, työolosuhteiden sekä kaupungin sisäisen palvelutuotannon kehittämiseen. Kalustomäärärahoissa on varaus uusien tanssimattojen hankintaan.

Kaikukortti on tarkoitettu tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville henkilöille ja sen jakelusta vastaavat sosiaali- ja terveysalan toimijat. Kortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin sekä osallistua mm. työväenopiston kursseille. Toiminta perustuu valtakunnalliseen toi-

mintamalliin, vastikkeettomuuteen ja tapahtumajärjestäjien vapaaehtoisuuteen. Kaikukortin painatus ja tietojärjestelmäkuluihin on varattu kulttuuripalveluille 1000 euron määräraha. Vuoden 2023 tavoitteena on Karkkilan verkoston uudelleenaktivointi etenkin sote-puolella, kun vastuu kortin jake- lusta siirtyi Perusturvakuntayhtymä Karviaiselta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Uusia käyt- tökohteita pyritään houkuttelemaan mukaan etenkin liikunnan ja urheilun puolelta.

Kulttuuripalvelut koordinoi järjestötila Kansankulman toimintaa. Yleisen kulttuuritoiminnan paino- piste on viime vuosina siirtynyt yhä enemmän ennaltaehkäisevään kulttuurihyvinvointia painotta- vaan suuntaan. Kansankulma on kaupunkilaisten yhteiskäytössä oleva kokoontumisen paikka ja sitä voi varata maksutta niin yleisötapahtumia kuin yhdistyksen toimintaa tukevia kokouksia, harjoi- tuksia ym. varten. Tilassa toimivat myös monet kaupungin omat yksiköt ja omatoimiset harrastus- ryhmät. Kansankulmassa työskentelee osa-aikainen (60%) vahtimestari, joka huolehtii arjen suju- vuudesta. Tilavuokrasta vastaa elinvoiman toimiala.

Kulttuuripalvelut:	TP	TP	TA	TP	TA	TP	TA
toimintaa kuvaavia tunnuslukuja	2019	2020	2021	2021	2022	2022	2023
Karkkilasali (ilta ja viikonloppu) toteutuneet varaukset lkm / v	122	102	120	77	120	101	110
joista yleisötapahtumia lkm / v	62	31	65	25	65	34	40
kävijämäärä (sis. striimit) / v	10 500	5 300	10 500	6 300	10 500	8 200	10 000
käyttömaksut e / v (sis. kalustovuokrat)	5 428	1 285	6 000	908	6 600	2 189	3 500
Kaikukorttien määrä / v	166	110	170	129	170	129	150
Kaikukorttien käyttökerrat / v	112	56	130	45	130	175	200
Elämyspolkuohjelmat lkm / v	165	83	165	254	165	314	350
Elämyspolun osallistujamäärä / v	5 581	1 956	5 500	4 030	5 500	4 465	5 500
joista kulttuurin järjestämiä lkm / v	–	–	–	25	35	84	90
ja niiden kävijämäärä / v	–	–	–	1 206	1 500	2 204	2 500
Kansankulma toteut. varaukset lkm/v	–	199	–	234	400	400	400
eri käyttäjätahoja / v	–	42	–	39		44	45

4.6 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen määrärahoissa on seuraavat varaukset

Nuoriso		
Maksutuotot	-	Päiväleiritoiminnan tuotot
Tuet ja avustukset	2 300	Kerhotoiminnan hankeraha Työllistämistuki
Muut toimintatuotot	500	Nuorisotalon tilavuokrat
Palkat ja palkkiot	-74 748	Nuorisopalveluiden henkilöstön palkkakulut
Eläkekulut ja sivukulut	-17 480	Lakisääteiset työnantajakulut
	-2 766	
Palvelujen ostot	-9 450	Asiakaspalveluiden ostot (Loma-ajantoimintalapsille ja nuorille, lasten ja nuorten konsertit/ tapahtumat,

		nuoria tukeva vapaaehtoistyö), henkilöstön koulutukset, IT-palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut, painatus ja ilmoituskulut, vakuutukset
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-4 335	Toimintaan tarvittavat aine, tavara ja tarvikkehankinnat kuten elintarvikkeet, askarteluvälineet, pelit, sekä kalustohankinnat
Muut toimintakulut	-33 531	Koneiden ja laitteiden vuokrat (nuorisotalon tulostin)

Kunnan järjestämän nuorisotyön valtionosuuden rahoitus perustuu kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrään ja alle 29-vuotiasta asukasta kohden määrättyyn yksikköhintaan (L 1705/2009). Vuodelle 2023 ministeriö on vahvistanut nuorisotyön yksikköhinnaksi 15,00 euroa/alle 29-vuotias asukas. Myönnettävän valtionosuuden määrä on 29,70 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan alle 29-vuotiaiden asukkaiden määrä kerrotaan asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Alle 29 v nuoria on 2 301 ja yksikköhinta 15 e: $2\,301 \times 15 \text{ €} = 34\,515 \text{ €}$. Tästä 29,70 % on 10 251 €.

Henkilöstö

Nuorisotoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Liikunta- ja nuorisopäällikkö	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoiminta	0,5
Vastaava nuoriso-ohjaaja	Toimi	Nuorisotoiminta	1
Nuoriso-ohjaaja (osa-aikainen)	Toimi	Nuorisotoiminta	0,5
Siistiä	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoimi	0,2
			2,2

Vastaavan nuoriso-ohjaaja tekee 50% Karkkilan harrastamisen hanketta hankekauden ajan. Hankeen ajan osa-aikainen nuoriso-ohjaajan tehtävä on 100%.

Etsivä nuorisotyö			
Maksutuotot	-	-	
Tuet ja avustukset	60 000	Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön	
Muut toimintatuotot	-	-	
Palkat ja palkkiot	-68 979	Henkilöstön palkkakulut	
Eläkekulut ja sivukulut	-16 346	Lakisääteiset työnantajakulut	
Palvelujen ostot	-4 900	Henkilöstön työnohjauskulut, henkilöstön koulutukset, IT-palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut, painatus ja ilmoituskulut, vakuutukset	
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-1 500	Toimintaan tarvittavat aine, tavara ja tarvikkehankinnat kuten elintarvikkeet, kalustohankinnat yms.	
Muut toimintakulut	-8 771		

Etsivään nuorisotyön valtionavustus haetaan vuosittain ja Karkkilan kaupungille avustusta on myönnetty kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin. Etsivän nuorisotyön avustus on tarkoitettu nuorisolain (1285/2016) mukaiseen toimintaan.

Etsivä nuorisotyö			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV

Etsivä nuorisotyöntekijä	Toimi	Etsivä nuorisotyö	2
			2

Nuorten työpajatoiminta		
Maksutuotot	44 000	Oppisopimuskoulutuskorvaukset Myyntituotot
Tuet ja avustukset	120 000	Valtionavustus työpajatoimintaan ja työllistämistuki
Muut toimintatuotot	9 500	Vuotinaisten leirikeskuksen vuokratuotot
Palkat ja palkkiot	-286 730	Vakituisen henkilöstön palkkakulut Työllistämistuella palkattujen palkkakulut Oppisopimuspalkat Nuorten kesätyöpalkat
Eläkekulut ja sivukulut	-69 447	Lakisääteiset työnantajakulut
Palvelujen ostot	-15 645	Henkilöstön työnohjauskulut, henkilöstön ja nuorten koulutukset, IT-palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut, painatus ja ilmoituskulut, vakuutukset, koneiden ja laitteiden kunnossapito, postipalvelut
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-32 400	Toimintaan tarvittavat aine, tavara ja tarvikkeet kuten elintarvikkeet, kalustohankinnat, rakennusmateriaalit, painatusmateriaalit, tekstiilit (työvaatteet), siivous aineet.
Muut toimintakulut	-146 371	Tilavuokra, koneiden ja laitteiden vuokra (mm. tuloistin), työpajayhdistyksen jäsenmaksu, verot

Nuorten työpajatoiminnan valtionavustus haetaan vuosittain ja hakuehtona on, että työpaja on saanut valtionapukelpoisuuden. Valtionavustus on tarkoitettu nuorisolaissa (1285/2016) säädetyn nuorten työpajatoiminnan tukemiseen.

Nuorten työpajatoiminta			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Vastaava työpajaohjaaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	1
Erytisnuorisotyöntekijä/ startti-valmentaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	1
Työnohjaaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta	2
Työnohjaaja/ kiinteistönhoitaja	Toimi	Nuorten työpajatoiminta / museotoimi	0,5
			4,5

Toimenpiteet

Lakisääteisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluu kunnan tehtäviin. Näihin tehtäviin kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen ja kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta.

Karkkilan nuorisopalveluihin kuuluu perusnuorisotyö, etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta. Nuorisopalveluiden tavoitteena on tehdä nuorisotyötä, joka on kaikkien karkkilalaisten nuorten saavutettavissa sekä työtä tehdään ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta. Nuorisotyössä nuori on keskiössä ja työtä tehdään nuoren lähtökohdista. Nuoria kannustetaan tekemään asioita nuorille sekä kannustetaan aktiiviseen osallistumiseen.

Perusnuorisotyön kohderyhmää ovat 7-17 -vuotiaat karkkilalaiset lapset ja nuoret. Perusnuorisotyö järjestää Nuorisotalolla viikoittain nuorten avointa toimintaa, kerhoja, loma-aikana leiritoimintaa, tapahtumia eri yhteistyötahojen kanssa sekä välituntitoimintaa kouluilla. Jalkautuvaa nuorisotyötä tehdään yhdessä paikallisten järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään ankkuritiimin kanssa, joka toimii Karkkilan, Lohjan ja Vihdin alueella. Ankkuritiimiin kuuluu poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatrisen sairaanhoitaja ja nuoriso-ohjaaja. Heidän työnsä kohdistuu lasten ja nuorten (alle 18-vuotiaiden) hyvinvoinnin edistämiseen ja rikosten ennaltaehkäisemiseen.

Laki ehkäisevästä päihdetyöstä määrittelee, että kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Nuorisopalvelut koordinoi ehkäisevän päihdetyön toimielintä, jossa käsitellään mm. päihdehaittoihin liittyviä asioita, ilmiöitä ja paikallista tilannetta. Nuorisopalvelut toteuttaa työryhmän ohjauksessa esimerkiksi päihdekasvatusta kouluilla.

25.11.2022 nuorisolakiin on päivitetty harrastamisen Suomen mallin mukainen nuorten harrastustoiminta. Harrastustoiminnan tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia mahdollistamalla perusopetukseen osallistuvalla nuorella mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista. Harrastukseen osallistuminen on nuorelle vapaaehtoista. Laki myös määrittelee sen, että nuoria tulee kuulla heidän harrastustoihistaan. Karkkilassa harrastamisen Suomen malliin on saatu hankerahaa ja kerhotoimintaa koordinoi vastaava nuoriso-ohjaaja.

Matalan kynnyksen kerhotoimintaan on saatu hankerahaa toimintakaudelle 2022-2023, jonka turvin jatketaan nuorisopalveluiden kerhotoimintaa. Nuoria koulutetaan apuohjaajiksi nuorisopalveluille avoimiin iltoihin, kerhoihin ja kesän leireille. Toiminnan tarkoitus on edistää nuorten osallisuutta sekä opettaa vapaaehtoistyön tekemistä. Koulutusmalli on suunniteltu jo keväällä 2020 ja koulutuksia jatketaan ja kehitetään eteenpäin.

Nuorten kesätyöllistämisen mallia on kehitetty yhdessä työllisyysneuvoston kanssa ja nuorisopalveluiden vastuulla on hoitaa ja koordinoita Karkkilan kaupungin kesätyöpaikat. Karkkilan kaupungin kesätyöpaikkojen hakuehtona on, että nuori suorittaa nuorisopalveluiden kesätyöpäpassikoulutuksen tai apuohjaajakoulutuksen, joilla nuorta valmennetaan tulevaa kesätyöpaikkaa varten. Vuodelle 2023 nuorten kesätyöpaikkoihin on varattu määräraha nuorten työpajan budjettiin, joka on suuruudeltaan n.7 500 €. Kesätyöpaikkoja Karkkilan kaupungin toimialoilla on yhteensä 20 kpl.

Nuorisovaltuusto esitti kaupunginhallitukselle nuorisovaltuuston toimintaohjeen päivittämistä ja asia käsiteltiin kaupunginhallituksessa 29.11.2021. Toimintaohjeen päivityksen myötä 18-vuotiaan ehdolle tullut jäsen voi jatkaa nuorisovaltuustossa jäsenenä kyseisen toimikauden loppuun asti sekä jatkossa nuorisovaltuuston toimintakausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuustolle on laadittu vuosikello, johon on merkitty mm. nuorisovaltuuston kokoontumiset. Nuorisovaltuuston ohjaajana toimii vastaava nuoriso-ohjaaja. Nuorisovaltuustotoiminnan lähtökohtana on, että nuoret saavat itse vaikuttaa ja kehittää toimintaa. Tavoitteena on osallistaa enemmän nuoria sekä saada nuorten ääni paremmin kuuluviin päätöksen teossa. Tavoitteena on myös lisätä nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua.

Etsivää nuorisotyötä tehdään kahden etsivän nuorisotyöntekijän voimin. Etsivään nuorisotyöhön saadaan valtionavustus, joka haetaan vuosittain. Etsivien toimistot sijaitsevat kaupungintalolla, kirjaston yläkerrassa. Lisäksi etsivää nuorisotyötä tehdään Karkkilan yläkoulussa ja lukiossa, lähialue-

een oppilaitoksissa, nuorisotalolla, työpajalla ja kadulla. Etsivä nuorisotyöntekijä toimii nuoren tukena ja apuna, nuoren sitä tarvitessa ja se perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Työpajan tärkein tavoite on työllistää 16-29 -vuotiaita karkkilalaisille nuoria sekä auttaa heitä arjen ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Tavoitteena on myös vähentää syrjäytymistä, osallistaa nuoria, tukea nuorten hyvinvointia ja yhteisöön kuulumisen tunnetta sekä tukea nuorta löytämään oma polku kohti aikuisuutta. Starttipaja toiminta on antanut hyviä tuloksia nuorten tukimuotona ja toiminta on vakinaistettu osaksi pajan toimintaa palvelemaan 16-25 -vuotiaita nuoria. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa nuoren arjenhallinnan taitoja sekä itseluottamusta ja itsetuntemusta yksilövalmennuksen ja ryhmävalmennuksen avulla. Starttipaja huomioidaan myös hakiessa Ruukinpajalle valtionavustusta.

Nuorten työpaja Ruukinpajalle saatiin loppuvuodesta 2021 uudet tilat kaupungintalon läheisyydestä. Uusissa tiloissa toimii jatkossa myös starttipaja. Uudet tilat mahdollistavat monipuolisemmat työtehtävät ja toiminnan kehittämisen. Vuoden 2022 aikana kartoitettiin työpajan työtehtäviä sekä yhteistyötahoja. Vuoden 2023 aikana jatketaan mm. alihankintatöiden tekemistä paikallisille yrityksille, huonekalujen entisöintiä, graafisen alan työtehtäviä, kiinteistöhoitoa, yritysvierailuja, kouluksia. Työpaja toteutti vuonna 2021 ensimmäistä kertaa kirjaston ja yhteiskoulun kanssa yhteistyössä karkkilalaisten nuorten taidenäyttelyn kirjastogalleriassa. Toukokuulle 2023 on suunniteltu uutta taidenäyttelyä kirjastogalleriaan.

Työpajalla, starttipajalla ja etsivässä nuorisotyössä on nuorisolainlain mukainen velvoite tehdä kirjauksia toiminnassa mukana olevista nuorista. Lain mukaan käsiteltäessä yksittäistä nuorta koskevaa asiaa nuorten työpajatoiminnassa kirjataan henkilörekisteriin nuorta koskeva sopimus, nuoren valmennussuunnitelma, valmennuksen seurannasta saatavat tiedot ja niihin liittyvät jatkotoimenpiteet ja se, mitä tietoja nuoresta on annettu ja kenelle niitä on annettu. Rekisteriin kirjataan myös, ketkä vastaavat nuoren valmennuksesta. Kirjaus käytäntöihin on selvitetty tietoturvallisempaa ja kattavampaa järjestelmää kirjausten tekemiseen. Tavoitteena on varata vuoden 2023 budjettiin määräraha etsivälle nuorisotyölle ja työpajatoiminnalle sekä ottaa uusi järjestelmä käyttöön.

Mittari	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nuorisopalvelut						
- leiritoimintaan osallistuneiden määrä	65	65	53	80	104	100
- Kerhotoiminta (mukavaa harrastaa kerhot)	716	479	139	500	277	300
- nuorten avoin toiminta	1057	455	409	800	1197	1200
Etsivä nuorisotyön asiakuudessa yhteensä nuoria	93	93	60	80	64	80
Ruukinpaja						
- työkokeilu	27	10	17	22	16	22
- kuntouttava työtoiminta	15	5	6	10	8	10
- palkkatuki ja oppisopimus	11	11	11	12	9	12
- muu toiminta (mm. harjoittelut, siviilipalvelus, sosiaalinen kuntoutus)	6	6	8	10	10	10

4.7 Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen määrärahoissa on seuraavat varaukset:

Liikunta		
Maksutuotot	10 000	Liikuntaryhmien osallistumismaksut
Tuet ja avustukset	2 300	Työllistämistuki
Muut toimintatuotot	32 000	Liikuntatilojen käyttömaksut sekä liikuntahallin kuntosalin käyttömaksut
Palkat ja palkkiot	-62 306	Henkilöstön palkkakustannukset
Eläkekulut ja sivukulut	-17 218	Lakisääteiset työnantajakulut
Palvelujen ostot	-27 450	Asiakaspalveluiden ostot (loma-ajantoimintalapsille ja nuorille, avoimet liikuntatapahtumat, jotka koskevat kaikkia karkkilalaisia, avoimet perheliikuntakerhot/ -tapahtumat, teemajumppa kaudelle, liikuntahallin ylläpitosisäilytys), henkilöstön koulutukset, painatukset ja ilmoitukset, uimahallikuljetukset, IT-palvelut, vakuutukset, kuntosalien laitteiden vuosihuolto yms.
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-10 850	kalusto (liikuntatilojen pienvälineiden hankinta esim. koripallokorit, lentopallotolpat, verkot, kuntosalien kalusto hankinnat), siivous ja puhdistusaineet, rakennusmateriaalit, toimistotarvikkeet
Muut toimintakulut	-396 766	Maa- ja vesialueiden vuokrat

Liikuntatoimen valtionosuuden rahoitus perustuu kunnan asukasmäärään ja asukasta kohden määrättyyn yksikköhintaan. Vuodelle 2023 ministeriö on vahvistanut liikuntatoimen yksikköhinnaksi 12,00 euroa/asukas. Myönnettävän valtionosuuden määrä on 29,70 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnan asukasmäärä kerrotaan asukasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla. $8\,717 \times 12,0 \text{ €} = 104\,604 \text{ €}$. 29,70% tästä on 31 067 €.

Henkilöstö

Liikuntapalvelut			
AMMATTINIMIKE	VIRKA / TOIMI	TYÖYKSIKKÖ	LKM/HTV
Liikunta- ja nuorisopäällikkö	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoiminta	0,5
Liikuntakoordinaattori	Toimi	Liikuntatoiminta	1
Liikunnanohjaaja	Toimi	Liikuntatoiminta	0,5
Siistiä	Toimi	Liikunta- ja nuorisotoimi	0,2
			2,2

Toimenpiteet

Liikuntapalveluiden tehtävä on järjestää liikuntapalveluja, tukea kansalaistoimintaa, tarjota liikunta- paikkoja, sekä järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi tarkoituksena on liikunnan avulla edistää tasa-arvoa ja suvaitsevaisuutta sekä tukea kulttuurien moninaisuutta ja ympäristön kestävästä kehityksestä. Toteuttaminen tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä, sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä.

Liikuntapalveluiden toiminta on helposti saavutettavaa matalan kynnyksen liikuntaa, joka huomioi erityisryhmät, terveytensä kannalta vähän liikkuvat, ikäihmisten liikunnan, liikuntaneuvonnan sekä

vertaisohjaajatoiminnan. Pääpaino liikuntapalveluilla on tuottaa terveystuotteen palveluita ja työtä tehdään ennaltaehkäisevän työotteeseen näkökulmasta. Liikuntapalveluissa yhteistyötä tehdään eri toimialojen kanssa mm. henkilöstöhallinnon kanssa kehittäen Karkkilan kaupungin henkilöstön liikuntaa ja kaupunkikehityksen kanssa liikuntatilojen ja –paikkojen osalta. Yhteistyötä tehdään myös järjestöjen, paikallisten liikuntayritysten ja terveydenhoidon ammattilaisten kanssa.

Liikuntapalvelut järjestää erilaisia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille, tapahtumia sekä kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen. Liikuntapalveluiden rooli liikuttajana on antaa liikkujalle ”lähtölaukaus” sekä kannustaa ja rohkaista liikkumaan ja huolehtimaan omasta hyvinvoinnista. Liikuntapalvelut liikuttaa karkkilalaisia taaperoista ikäihmisiin ja työssä huomioidaan valtakunnalliset liikkumisen suositukset.

Liikuntapalvelut koordinoi vertaisohjaajatoimintaa, järjestäen vertaisohjaajille koulutuksia, tapahtumia ja retkiä. Vertaisohjaaja toiminnassa on mukana 26 aktiivista vertaisohjaajaa ja tavoitteena on saada toimintaan lisää vertaisohjaajia. Vertaisohjaajakoulutuksia järjestetään yhteistyössä työväenopiston kanssa. Vertaisohjaajien avulla liikutetaan mm. Palvelukeskus Kunto Kaaren senioriryhmiä.

Sote-uudistuksen myötä liikuntaneuvonta jää kunnan tuottamaksi palveluksi. Liikuntaneuvonta on ennaltaehkäisevä toimintaa, hoitavaa ja kuntouttavaa elintapaohjausta, jonka tavoitteena on ohjata liikunnallisempaan ja terveellisempään elämään. Liikuntalähete on työkalu, jolla terveydenhoidon ammattilaiset pystyvät ohjaamaan vähän liikkuvia asiakkaita liikuntaneuvontaan liikuntapalveluille. Liikuntaneuvontaa ja matalan kynnyksen pienryhmätoimintaa kehitetään eteenpäin niin, että palvelulla tavoitettaisiin ne karkkilalaiset, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Liikuntaneuvonnan kehittämisen hanke on alkanut elokuussa 2022 ja tavoitteena on, että hanke on kolmivuotinen. Avustus hankkeelle haetaan vuosittain. Hankkeen ensimmäisen toimintakauden aikana luodaan liikuntaneuvonnan prosessikuvaus, yhteistyöverkostot sekä selvitetään kirjausmenetelmät. Toisen hankekauden aikana jatketaan yhdyspintojen rakentamista sekä sovitaan vastaparit kaupungin ja hyvinvointialueen välillä. Toiselle hankekaudelle on saatu myös jatkorahoitus.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on myös hallinnoida sisäliikuntatilojen ja ulkoliikuntapaikkojen käyttöä. Vakiovuorot liikuntatiloihin ja –paikkoihin haetaan vuosittain. Liikuntatilojen jaossa noudatetaan vuorojen jakoperiaatteita/ myöntämisyjärjestystä.

Mittari	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Liikuntapalvelut						
- Liikunnanohjaus	3755	2211	1 392	2000	2256	2000
- Vertaisohjaajatoiminta	7630	4162	2 224	4000	4393	4000
- Tapahtumatumien osallistujamäärät	1676/23	500/10	870/3	900	299/ 8	900
- Hankkeet	30		900	900	900	900

4 VAPAA-AIKATOIMEN KEHITYSHANKKEET

Vapaa-aikatoimen merkittävä toiminnan monipuolistaja on osallistuminen hanketoimintaan. Hankkeilla pyritään vaikuttamaan mm. kouluterveyskyselyissä esiin tulleisiin haasteisiin ja painottamaan mm. ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Lisäresursseilla ja pienellä omavastuulla saadaan vaikuttavuutta ja lisävolumia toimintaan.

 Vapaa-aikatoimi, hankkeet 2023				
MUUTOSTAVOITE (KS TEEMA)	HANKKEEN PÄÄTAVOITE	HANKKEEN TALOUS	HANKKEEN HENKILÖ-RESURSSIT	SALKKU- TASO
Karkkilan harrastusmallihanke/OKM 11/2021-5/2022 (jatkohaku meneillään ajalle 1.8.2022-31.5.2023)				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tarjotaan mahdollisuus kaikille lapsille mieluinen harrastus. Ennaltaehkäisevä vaikutus elämän ikäviltä asioilta	Kaupungin rahoitusosuus 10%: oman toiminnan ostopalvelut, 10 000 € Ulkopuolinen rahoitus, 50 000 OKM 90%:	Kaupunki toimii koordinaattorina, 50% työpanos Omistaja Sivistysjohtaja	C
Liikunnallinen elämäntapa; Liikuntaneuvonta Karkkilassa/ AVI -11/2021- Hanke alkaa 1.8.2022				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tavoitteena on kehittää ja luoda liikuntaneuvonnasta johdonmukainen ja tavoitettava kokonaisuus, joka vakiinnutetaan osaksi laajempaa terveyden ja hyvinvoinnin palveluketjua. Hanke on suunniteltu kolmevuotiseksi ja kokonaistavoitteena on, että Karkkilassa liikuntaneuvonta toimii ponnahduslautana kohti liikuvampaa elämäntapaa. Ensimmäinen hankekausi.	Kaupungin rahoitusosuus 50%: 24 000 € Ulkopuolinen rahoitus 50 %: 24 000 €/ AVI	Kaupunki toimii koordinaattorina, 50% työpanos Omistaja liikuntaja nuorisopäällikkö	C
Liikunnallinen elämäntapa; Liikuntaneuvonta Karkkilassa 2 / AVI -11/2022- Hanke alkaa 1.8.2023				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tavoitteena on kehittää ja luoda liikuntaneuvonnasta johdonmukainen ja tavoitettava kokonaisuus, joka vakiinnutetaan osaksi laajempaa terveyden ja hyvinvoinnin palveluketjua. Hanke on suunniteltu kolmevuotiseksi ja kokonaistavoitteena on, että Karkkilassa liikuntaneuvonta toimii ponnahduslautana kohti liikuvampaa elämäntapaa. Toinen hankekausi.	Kaupungin rahoitusosuus 50%: 24 000 € Ulkopuolinen rahoitus 50 %: 24 000 €/ AVI	Kaupunki toimii koordinaattorina, 50% työpanos Omistaja liikuntaja nuorisopäällikkö	C
Erityisavustus lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan/ AVI – Mukavaa harrastaa! 6/2021-5/2022 (avustusta haettu myös kaudelle 1.6.2022-31.5.2023)				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Mukavaa harrastaa toiminnalla toteutetaan matalan kynnyksen kerho ja leiritointia ala- ja yläkouluikäisille lapsille ja nuorille koulupäivien jälkeen ja loma-aikana.	Kaupungin rahoitusosuus 10%: 667€ Ulkopuolinen rahoitus 90 %: 6000€/ AVI	Kaupunki toimii koordinaattorina Omistaja liikuntaja nuorisopäällikkö	C
Avustus etsivään nuorisotyöhön/AVI -jatkuva				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Tavoitteena tavoittaa tukea ja apua tarvitsevat nuoret ja ohjata opiskeluun / työelämään tai oikeiden palveluiden piiriin.	Ulkopuolinen rahoitus: 60 000 €/ AVI	2 etsivää nuorisotyöntekijää, 100 % Omistaja liikuntaja nuorisopäällikkö	C

Ruukinpaja/ Työpajatoiminnan valtionavustus/AVI -jatkuva				
Hyvinvoinnin vahvistaminen/ Karkkila on hyvinvoinnin ja osallistamisen kotikaupunki	Nuorten työpajatoiminnan valtionavustus	Ulkopuolinen rahoitus: 80 000 €/ AVI	4 henkilöä 100 % Omistaja liikunta- ja nuorisopäällikkö	C

5 INVESTOINTIOSA

4 IRTAIN OMAISUUS	TA 2022	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
KIRJASTON TILASUUNNITTELU					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	0	0
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	0	0
TYÖVÄENOPISTO, TILASUUNNITTELU					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	0	0
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	0	0
Yhteensä	-60 000	-60 000	-60 000	0	0

Perustelut investoinneille

Kirjasto

- Kirjastoon ei ole tehty merkittäviä parannuksia tai muutoksia vuoden 1992 jälkeen, jolloin kirjasto muutti nykyisiin tiloihin. Kirjastolaki vuodelta 2016 edellyttää, että kirjasto on avoin harrastamisen ja kansalaistoiminnan tarpeita tukeva yhteisöllinen tila sekä opiskelu- ja työskentely-ympäristö turvaten myös digitaalisen tasa-arvon toteutumisen. Tämän tehtävän toteuttamiseksi tarvitaan asianmukaiset ja nykyaikaiset tilat.
- Aluehallintoviraston avustuksella toteutettu hanke *Karkkilan pääkirjasto - oma tila omille asukkaille* osallisti sekä asiakkaita että henkilökuntaa kirjastotilan suunnitteluun. Hankkeen tuotoksena saatiin selkeä kuva asiakkaiden ja henkilökunnan toiveista, akustiikkaselvitys, tilatarveselvitys sekä havaintoja saavutettavuuden, esteettömyyden ja moninaisuuden huomioimiseksi.

Työväenopisto

- Anttilantalo vaatisi mittavia investointeja ja mikäli se myydään, työväenopisto tarvitsee korvaavat tilat

Karkkila
Högfors